

Orientačné jazdenie T.R.E.C.

**Nová jazdecká disciplína
už aj na Slovensku**

Jazdecká turistika a rekreačné jazdenie sú možnosťami nepracovného využitia aj tých koní, ktoré sa nehodia na jazdecký šport. Práve rekreačné turistické jazdenie môže byť tým faktorom, ktorý to-ktoré plemeno zachráni pred vyhube- ním. Táto forma turistiky umožňuje návrat týchto ušľachtilých zvierat späť do prírodného prostredia.

Terénne prekážky

Začiatkom roku 2010 vznikla pod Klubom slovenských turistov Sekcia jazdeckej turistiky (SJT). Začala zaisťovať a koordinovať nasledujúce činnosti: rekognoskáciu území vhodných na vytvorenie jazdeckých trás, údržbu a značenie jazdeckých trás v SR, registráciu a propagáciu jazdeckých staníc. Realizuje semináre, kurzy a spolupracuje s ostatnými organizátormi jazdeckej turistiky a s inštitúciami v SR aj v zahraničí. Jednou z posledných aktivít SJT bola aj spolupráca a účasť slovenských jazdcov na 2 200- kilometrovej jazdeckej púti z Krakova do Ríma, o ktorej ste si mohli prečítať aj v časopise Životný štýl a kôň.

TAKTO SA ZAČALA MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

V roku 2014 sa vedenie SJT zúčastnilo na 2. európskom kongrese Jazdecké turistické trasy, ktorý zorganizovala F.I.T.E. a konal sa v Liptovskom Mikuláši v Tatralandii. Kongres a hlavne stretnutie s Hervém Delambrem, prezidentom F.I.T.E., naštartoval medzinárodnú spoluprácu. Na základe týchto aktivít začal tlak rekreačných jazdcov, ktorí sa chceli zúčastňovať aj súťaží v jazdeckej turistike. Spolu s jazdcami z Čiech bol zorganizovaný kurz vo

Frenštáte pod Radhoštěm o orientačnom jazdení so zahraničnými lektormi z Rakúska. Konal sa v JK Trojanovice v spolupráci s rakúskymi reprezentantmi v orientačnom jazdení Verenou Holyovou, Fritsom Kriechbaumerom a Ingrid Gampe-Benedictovou.

V roku 2016 SJT preložila medzinárodné pravidlá a pripravila podmienky na oficiálne zaradenie orientačného jazdenia pod KST. Ustanovil sa výbor T.R.E.C.-u, ktorý sa do konca roka zúčastní na potrebných školeniach a kurzoch v Rakúsku. Tento rok je na pláne aj spoločenská účasť na Majstrovstvách Rakúska v orientačnom jazdení a Majstrovstvách sveta začiatkom septembra v španielskej Segovii. V roku 2017 by sa Slovensko malo stať 23 členským štátom vo F.I.T.E.

OBSAH JAZDECKEJ TURISTIKY

Rekreačná časť jazdeckej turistiky:

- **vychádzky** na koni sú základom jazdeckej turistiky. Pod týmto pojmom rozumieme 1 – 4 hodiny trvajúce jazdenie v teréne, pri ktorom sa prekonáva vzdialenosť 7 – 30 km a ktoré má pohybovú, technickú a poznávaciu zložku. Na vychádzke získavajú jazdci väčšiu istotu v sedle, učia sa pravidlám jazdenia v teréne a pre väčšinu „jazdiarenských“ koní je to výborná rehabilitácia. Na vychádzky sa nevyžaduje žiadny špeciálny výstroj koňa.

- **výlety a túry** na koni sú cesty v prírode trvajúce spravidla celý deň, pri ktorých sa prekonáva vzdialenosť od 30 do 70 km a majú všetky svoje obsahové zložky. Výstroj a výzbroj jazdcov a koní sú obohatené o lekárníčku, plášť do dažďa, maštalnú ohlávku a vazák.

- **putovanie** na koni je spojenie niekoľkých celodenných túr do jedného celku. Organizované je hviezdicovo alebo reťazovo. Ide o náročné formy turistiky. K základným formám sa počítajú aj jej výkonnostné podoby zápočtovej cesty a výkonnostné odznaky.

- **záprahová turistika** patrí v jazdeckej turistike medzi relatívne nové využitie koní. Kone musia byť zaučené v dvojzáprahu, ale aj v jednozáprahu. Vyžadujú sa vytrvalé, v ťahu a na cestách spoľahlivé,

Kurz Frenštát – Fritz Kriechbaumer

Tréning orientačného záprahového jazdenia

poslušné a mohutné kone.

• **jazdecké hry** sú postavené na báze westernových súťaží, zvaných tiež gymkhana. Pre účastníkov jazdeckých hier sú základom rovnováha a koordinácia koňa aj jazdca. Hry sa hrajú v družstvách alebo individuálne a zahrňujú napr.: slalom, preteky so zástavkami... Obratnosť a poslušnosť sú pre jazdecké hry najdôležitejšie.

• **jazdecké poľovačky** za živou zverou sa v strednej Európe nerobia. Nahradili ich poľovačky (Hubertove jazdy) za symbolickou zverou, ktorú obyčajne predstavuje jazdec. Táto forma je medzi jazdeckými turistami najobľúbenejšia.

• **komerčná jazdecká turistika** sa realizuje najčastejšie v zariadeniach, ktoré fungujú hlavne v dovolenkovej sezóne a poskytujú dovolenkové pobyty spojené s výučbou jazdy na koni alebo s jazdeckou turistikou. Ubytovanie sa rieši buď zmluvne s blízkym hotelom, alebo stredisko má ubytovňu.

Športová časť jazdeckej turistiky je zastrešená **F.I.T.E. (Medzinárodnou federáciou jazdeckej turistiky)**.

ORIENTAČNÉ JAZDENIE T.R.E.C.

Súťaže v orientačnom jazdení a ich pravidlá určuje F.I.T.E. Súťaží sa môžu

zúčastniť min. 6-ročné kone rôznych plemien. Jazdci majú povolený anglický aj westernový štýl jazdenia. Súťaží sa v jednotlivcoch alebo skupinách. V tejto kombinovanej skúške ide o „techniky v jazdeckej turistike“. Účastníci sa musia s mapou a kompasom orientovať v teréne, so svojimi koňmi absolvovať prekážky podmienené terénom s preukázaním prijazdenosti, šikovnosti a súhry.

Súťaže v orientačnom jazdení a záprahoch sú otvorené pre všetkých kónských nadšencov, nezávisle od kónských rás a toho, či sú s koňmi spojení od detstva alebo sa pridali ku koniarskej rodine v dospelosti.

„T.R.E.C.“ vznikol pred 30 rokmi vo Francúzsku s cieľom vyučiť profesionálnych sprievodcov jazdeckej turistiky s kvalifikáciou. Z toho pochádza aj skratka T.R.E.C. z francúzskeho – Techniques de Randonnée Equestre de Compétition.

SÚŤAŽ SA SKLADÁ Z TROCH ČASTÍ:

1. orientačná jazda v nastavenom tempe P.O.R. (Parcours d' Orientation et de Régularité)
S mapou a buzolou sa vydáva jazdec na trasu do neznámeho terénu. V tejto časti ide najmä o jazdeckú zručnosť, optimálnu rýchlosť a orientáciu v teréne.

2. skúška prijazdenosti M.A. (Maîtrise des Allures)
Kone musia na rovnom úseku 150 m dlhom a 2 metre širokom predviesť čo

najpomalší cval a čo najrýchlejší krok.

3. jazda v teréne P.T.V. (Parcours en Terrain Varié)
V teréne sa nachádzajú prírodné prekážky a úlohy zručnosti napr. skok cez kmeň stromu a živý plot, prekonanie brodu, výstupy a zostupy v sedle alebo na ruke, prekonanie priekopy, otvorenie a zatvorenie bránky atď. Posudzuje sa harmonické predvedenie danej úlohy.

ZÁPRAHOVÉ ORIENTAČNÉ PRETEKY

Kôň musí mať minimálne 4 roky, dobrú fyzickú kondíciu, musí byť pokojný a dobre spolupracujúci so svojím jazdcom. Jazdec musí mať minimálne 16 rokov. Jazdí v sprievode partnera, ktorý má na starosti čítanie mapy, vo fáze P.O.R. topografickej mapy, a upozorňuje na všetky obťažnosti zaznamenané v teréne. Nosenie prilby je povinné vo všetkých súťažiach.

Práca s dobytkom je disciplína,

ktorá podporuje a rozvíja jazdecké zručnosti súvisiace s prácou a triedením dobytká. Ide o tradičný štýl jazdy, ktorý sa praktizuje v mnohých krajinách Európy, Ázie, Severnej a Južnej Ameriky.

Klub slovenských turistov
Sekcia jazdeckej turistiky
Záborského 33, 831 03 Bratislava
jazdeckaturistika@gmail.com,
www.kst.sk

Verena Holy, dlhoročná rakúska reprezentantka – pomoc pri zakladaní TREC-u v SR aj v ČR

Kurz Frenštát.R. - Ingrid Gampe-Benedict

Európsky kongres JTT. Michal Hučko, predseda SJT SR, Milena Andrllová, predseda SJT ČR, Hervé Delambre, prezident FITE, Stanislav Matulík, člen SJT SR